

O B S A H:

I. Úvodní slovo.

Každé zákonodárství činí rozdíl mezi dočasným a mezi trvalým spojením muže a ženy. — Vážnost manželského sňatku klesala současně s mravním úpadkem společenského svazku. — — Rodinné štěstí následkem nezdravých hospodářských poměrů je dnes vzácností. — Obmyšlená reforma manželství nemůže se docílití snížením manželské instituce na civilní záležitost. — Uznáváme potřebu reformy manželství, ale chceme ji docílití mravním povznesením manželů.

II. Manželství svazkem přirozeným str. 7.

1. Přirozený svaz muže se ženou nebyl ponechán libovůli, nýbrž odpovídal právnímu řádu. — 2. Trojí účel manželství. — 3. Marxismus neuznává jednoženství za nejlepší a nejdokonalejší formu manželství. — 4. Masaryk tupé názory filosofů socialistických úplně zavrhuje. — 5. Fysiolog MUDr. Ribbing vyvrací choutky po pohlavní nezřízenosti v manželství.

III. Manželství je svátostí str. 17.

6. Kristus pán povýšil manželství za svátost. — 7. Sněm Tridentský definuje dogma o svátosti stavu manželského. — 8. Doklady z evangelií. — 9. a 10. Svědectví sv. Pavla. — 11. Názory sv. Otců a církevních spisovatelů. — 12. Nejstarší obřady oddavek. — 13. Středověké přesvědčení o posvátnosti manželství.

IV. Důsledky ze svátosti manželství vyplývající str. 29.

A. Svátost stavu manželského uskutečňuje se jen mezi pokřtěnými, str. 30. — B. Křesťanští manželé svátost manželství sami si udílejí, str. 33. — D. Manželství křesťanské spadá do pravomoci církve, str. 39.

V. O překážkách stavu manželského v Rakousku str. 42.

25. Rozlučující překážky. — 26. Odkládací překážky. — 28. Promnutí (dispens) překážek. — 29. Oprávněnost překážek.

VI. Nerozlučitelnost manželství str. 50.

30. Rozlučitelnost hlavní požadavek reformistů. — Různé názory vědecké o rozlučitelnosti manželství: 31. liberálních právníků, — 32. filosofů a sociologů, — 33. biologů. — 34. a 35. Evangelia odsuzují rozlučitelnost manželství. — 36. Sv. Pavel odsuzuje rozluku. — 37. a 38. Starobylost a sněmy církevní zavrhuje rozluku. — 39. Rozluka manželství možná jen ve 3 případech. — 40. Lev XIII. hájí nerozlučitelnost encyklikou „Arcanum“. — 41. Historie dokazuje zásluhy papežů o povznesení manželství. — 42. Státní zákon uznává nerozlučitelnost u katolických manželů.

VII. Rozvod manželů od stolu a lože str. 71.

43. a 44. Význam rozvodů. — 45. až 50. Kruhy mimocírkevní odsuzují snadnost rozvodů.

VIII. Manželství civilní str. 80.

52. Manželství civilní koření v protestantismu. — 53. Liberální právníci manželství pod moc státní zařadují. — 54. Druhy manželství civilního. — 55. Církev manželství civilní zavrhuje. — 56. a 57. Manželství není občanskou smlouvou. — 58. Nucený civilní sňatek je znásilněním svědomí.

IX. Historické náběhy k civilnímu manželství v říši rakouské. str. 90.

59. Doba josefinská. — 60. Doba před konkordátem. — 61. Konkordát. — 62. Liberální zákony manželské z r. 1868. — 63. Čeští biskupové proti liberálnímu zákonu manželskému. — 64. Civilní sňatek zaveden v Uhrách r. 1895. — 65. Důvody k rozloučení uherského civilního manželství. — 66. Snahy vídeňského spolku katolických rozvedených manželů. — 67. Reformních snah používá prušáctví k šíření hesla „Pryč od Říma“. Beznadějnost opravy manželského zákona v přítomné době.

X. Nezbytnost reformy manželství str. 107.

68. Sňatky dnešní dobou uzavírají se lehkomylně, proto bývají nešťastnými. Je třeba nápravy, ale ne manželství, nýbrž

lidí, kteří manželské svazky uzavírají. — 69. Manželství je institucí přirozenou, proto je vzácným zjevem štěstí manželské, jestliže zanedbávána je fyziologická stránka. — 70. Nutno žítí čistě před manželstvím, pak nebude tolik příčin ke steskům na zmařené štěstí rodinné. — 71. Absolutní čistota je možnou dle úsudků psychiatrův a biologů. — 72. Národové pohanští vážili si čistoty. — 73. a 74. Čistotu doporučují důvody náboženské a coelibát kněžstva katolického doporučují též praktické důvody. — 75. Zdrženlivost v manželství. — 76. Vychovávejme muže i ženy k čistotě mravů a přísné sebekázní. — Umění a literatura nemají činiti kuplíře, jenž k nemravnosti svádí. — 77. Svazek manželský je institucí mravní a základem jeho vzájemná úcta a láska manželů. Dokonalou harmonii duší lze docílití přizpůsobením (assimilací). — 78. Štěstí manželské je upoutáno na rodinný život, v němž panuje duševní sblížení a vzájemnost snah. — 79. Domov je království ženy, v němž vládne neobmezeně. K tomuto úkolu je třeba ženu vzdělávati a nynější povrchní směr, lichotící jen ženským vnadám, obmezovati. — 80. Manželství ve významu svém sociálním je základem společnosti, neboť pečuje jak o zachování, tak i o výchovu potomstva. — 81. Civilisace základ svůj má v rodinné výchově. — 82. Největší vliv na povahu dítěte má matka, která znamená celou soustavu vychovávací. — 83. Vlastnosti žen určují mrav celých národů, proto nynější výrobní systém, vyhánějící ženy na průmyslové pole z útulné domácnosti a z kruhu rodinného, poškozují civilisaci. — 85. Dnes je nejdůležitějším zájmem společnosti, by rodinné štěstí bylo zpět uvedeno do prosté světnice dělníkovy stavbou dělnických bytů, zkrácením pracovní doby, zvýšením mzdy a zákazem práce žen a dětí. — 86. Rodinný život vyšších tříd potřebuje též nápravy, neboť výchova dětí je nedostatečnou. — 87. Svátost stavu manželského posiluje také slabé lidské síly k řádnému plnění povinností manželských. — 88. Manželství sv. Moniky důkazem svátostné posily v obtížích tohoto stavu. — 89. Statistika dokazuje patrné působení milosti boží ve sňatcích katolíků řídkými rozlukami v zemích, kde rozluky jsou státním zákonem dovoleny.

